Woensdag 3 November 1943 DAGBLAD 60ste Jaargang, No. 4045

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zon..ags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
f 1.50 per maand [Aruba f 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers f 0.10

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Wiener Neustadt gebombardeerd.

8e Leger slaat tweede bruggehoofd over de Trigno.
Rode Leger neemt Kakhovka aan de beneden-Dnjepr.
Turkse Minister van Buitenlandse Zaken naar Cairo voor besprekingen met Eden.
Grootste intocht van Prinses Juliana in Suriname.

Op weg naar Suriname.

Boven Sint Maarten.

De bevolking van Sint Maarten bereidde Prinses Juliana in zover dat mogelijk was een heel hartelijk welkom. Schoolkinderen met hun onderwijzers hadden een grote V gevormd en binnen de V was weder een V van morsetekens gevormd. Boven de V was een kroon en er onder stond „Oranje boven". Deze geheel door kinderen en groteren gevormde groet moet voor de Prinses een vreugde zijn geweest. De Prinses verscheen met Haar gevolg in drie vliegtuigen boven Sint Maarten en bleef ongeveer 10 minuten vliegen boven het eiland. Buiten de biljetten opgesteld in de Engelse taal werden er ook biljetten in de Nederlandse taal boven het eiland uitgeworpen. Bijkans alle vlaggen, die Sint Maarten rijk is, werden uitgestoken en de bevolking was buitengewoon opgetogen en gelukkig.

Boven Sint Eustatius.

Ook op Sint Eustatius heerste grote opgetogenheid bij de bevolking. Schoolkinderen en groteren stonden in V- en O-vorm opgesteld ten bewijze van groet. Overal wapperden de vlaggen en toen de vliegtuigen overvlogen, juichte men geestdriftig. Verschillende malen vlogen de vliegtuigen over, voordat zij definitief verder trokken naar Suriname. Evenals op Sint Maarten werden strooibiljetten gesteld in de Nederlandse en Engelse taal uitgeworpen.

De Prinses dankt.

In dank van de door Zijne Excellentie den Gouverneur en den Gezaghebber gezonden telegrammen, zond Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana het volgende telegram: „Dank U van harte voor de welkomstgroet, en bevestigd door de bevolking zichtbaar op de Bovenwindse Eilanden en diep onder de indruk boven Nederlandse rijksgebied te zijn — Juliana".

Te Port-au-Prince, Haïti.

De gehele Nederlandse kolonie was verzameld toen Prinses Juliana met Haar gevolg landde te Port-au-Prince. De eerste die Hare Koninklijke Hoogheid begroette, was de Heer Herman Burgers, de vertegenwoordiger van de firma E. & G. Martijn in Haïti en as zodanig tevens vertegenwoordiger van de K.L.M. Kinderen van den Heer Burgers boden bloemen aan in de Nederlandse en Haïtiaanse kleuren. De Minister van Buitenlandse Zaken in Haïti, de Heer Gérard Lescot, ontving Hare Koninklijke Hoogheid te zijnen huize alwaar verfrissingen werden aangeboden. Zoals men weet, bevindt de President van Haïti zich in de Verenigde Staten van Noord-Amerika.

Prinses Juliana in Suriname.

Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana is gisteren in het K.L.M.-vliegtuig „Meeuw" geëscorteerd door Nederlandse militaire vliegtuigen om 17.10 uur Curaçaose tijd in Suriname aangekomen. Het is de eerste maal, dat een Prinses van Oranje Suriname bezoekt en tevens de eerste maal, dat de Prinses een der Nederlandse overzeese Staatsdelen met een bezoek vereert.

Bovendien is het de eerste keer, dat Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana vrije Nederlandse grond betreedt sedert de invasie van Nederland.

Er stonden op het vliegveld Nederlandse en Noordamerikaanse militaire erewachten opgesteld. De muziek speelde het Wilhelmus.

De Prinses werd verwelkomd door Zijne Excellentie Gouverneur Johannes C. Kielstra, Kolonel A. van Oosten, territoriaal Commandant; Kolonel Clarence Culp, Commandant der Noordamerikaanse troepen; Kolonel Harvey C. Dorney, den Noordamerikaansen Commandant van het vliegveld en hogere Surinaamse overheidspersonen.

Na de erewachten geschouwd te hebben, begaf de Prinses zich per auto naar Paramaribo. Het was een ware triomftocht, die begon in het volle zonlicht en na twee uren eindigde in snelvallende duisternis, waarin Paramaribo als bij toverslag veranderde in een stad van fantastische schoonheid. Electrische lichtjes lijnden langs de balcons der huizen, toen de eerste sterren verschenen in het diepe blauw van de tropennacht. De krekklokken luidden, meisjes wierpen bloemen van de balcons, die rondom Hare Koninklijke Hoogheid vielen als ware Zij een sprookjesprinses.

Juichende menigten stonden langs de wegen tot aan het paleis des Gouverneurs. Er stonden Surinaamse vrouwen in haar typische klederdracht.

Onverwacht en zij wierpen haar rijk gekleurde hoofddoeken op de grond en vroegen der Prinses daaroverheen te lopen.

In Lelydorp stond een grote groep Nederlands Indiërs, voornamelijk Hindoes, die de Prinses verwelkomden met gamelanmuziek en met een oude Hindoe-caeremonie.

Bij de grens van de stad stonden duizenden en duizenden en de vlag woei van ieder huis; er stond een groot bord, waarop het paleis Soestdijk was afgebeeld, waaronder de wens stond dat de Prinses spoedig naar huis moge terugkeren.

Chinese meisjes in lange gele kleding, bosnegers onder leiding van hun kapitein in volledig traditioneel uniform en kotto missies juichten. Deze laatsten spreidden haar hoofddoeken voor de voeten van de hoge Gast, toen Hare Koninklijke Hoogheid van de dichte naar een open auto schreed om een tocht door de hoofdstad te gaan maken.

Het hoogtepunt werd bereikt op het Gouvernementsplein. Nadat Prinses Juliana daar de erewacht had geschouwd, ging Zij het paleis van den Gouverneur binnen en verscheen Zij op het balcon. Enorme geestdrift maakte zich meester van de menigte, die riep „Oranje en Suriname zijn één".

Prinses Juliana veroverde de harten der Surinamers in één middag. Gouverneur Kielstra had te voren een Proclamatie uitgevaardigd, waarin Hij de overtuiging uitsprak, dat de ontvangst van de Prinses de bevolking zou bewijzen, dat Zij thuis was in Suriname. Paramaribo is geheel versierd. Een speciale telefoonlijn is aangelegd van het Paleis van den Gouverneur naar de telefooncentrale teneinde Hare Koninklijke Hoogheid in staat te stellen dagelijks met Haar Kinderen in Ottowa te spreken.

Op het programma staat o.a. een openbaar gehoor, waarbij de Prinses zal worden toegesproken door den Voorzitter der Staten Meester G. Fikkert, een parade van Nederlandse en Noordamerikaanse troepen; tochten naar verschillende buitendistricten en een kerkdienst op Zondag.

De Surinaamse kranten verwelkomen de Prinses op zeer hartelijke wijze en schrijven over de nauwe banden tussen het Huis van Oranje en Suriname en over de trouw van Suriname's volk aan het Koninklijk Huis.

„De West", die geheel op Oranje papier verscheen, schreef onder andere: „Na drie jaren in den vreemde te hebben vertoefd staat de Prinses weer op Nederlandse grond omringd door een deel van het Nederlandse volk; dit zij een voorbode van de dag, die zeker komen zal, waarop Zij naar het Vaderland zal terugkeren".

EEN OPSTAND IN OOSTENRIJK VOORSPELD.

Ernest Agnew seint uit Londen:

Een „reusachtige opstand" der Oostenrijkers bij de nadering der Geallieerde legers werd voorspeld door ondergrondse leiders, die verklaarden, dat de Oostenrijkse soldaten reeds bij honderden deserteren uit de strijdkrachten van het Reich, welks eerste slachtoffer hun geboorteland was.

Met de verklaring, dat de beslissing van de Moskou-conferentie om Hitlers eigen geboortegrond van het nazisme te bevrijden enthousiast in Oostenrijk zal worden ontvangen, zeide een zegsman van de ondergrondse beweging, dat het land dichter bij een openlijk opstand staat dan ooit sedert de „anschluss" op 13 Maart 1938. Dr. Oscar Pollak, vroeger redacteur van het sociaal democratische nieuwsblad „Arbeiter Zeitung", dat door Kanselier Dollfus werd verboden, en Carl Czernetz, een ander lid van de Vrije Oostenrijkse Beweging, verklaarden dat de verklaring van Moskou waarschijnlijk nieuwe golven van actieve en passieve sabotage zal doen ontstaan. In feite — zeiden zij is deze reeds scherp toegenomen sedert Italië's overgave en de afvalligheid in de Balkan.

Men schatte, dat minder dan 15% van de Oostenrijkers ooit met de nazies heeft samengewerkt. Aartshertog Robert, broeder van den Oostenrijksen troonpraetendent, die in Londen woont, schatte op grond van „zeer recente inlichtingen", dat slechts 5% van zijn landgenoten pro-nazie is. Robert was geërgerd door de herinnering van Moskou, dat Oostenrijk de verantwoordelijkheid heeft — waaraan het zich niet kan onttrekken — voor de deelneming aan de oorlog aan de zijde van Hitleristisch Duitsland. „Wat konden de Oostenrijkers anders doen", vroeg hij. „Zij moeten de slagen van hun overwinnaar leveren of worden doodgeschoten".

Zowel Pollak als Czernetz maakten melding van honderden deserties uit de Oostenrijkse divisies die verspreid zijn langs de Duitse fronten en waarvan de meeste zich in Rusland of Noorwegen bevinden. Zij zeiden, dat vele Oostenrijkse soldaten in Stockholm zijn aangekomen. Anderen staken de linies over naar de Russische strijdkrachten, die Murmansk verdedigen.

Czernetz zeide, dat de Oostenrijkse arbeiders ,als hun de gelegenheid gegeven wordt, na de oorlog een republiek zullen vestigen. „De Habsburgs hadden geen invloed in Oostenrijk sedert 1919. Zij hadden geen enkele afgevaardigde in het Parlement". Met betrekking tot het herstel van de monarchie zeide Robert, dat hij en zijn broeder Otto „dit aan de Oostenrijkers overlaten om te beslissen". (Londen, (AP) 2.11).

BOMBARDEMENT OP WIENER NEUSTADT.

Als volgt luidt een Geallieerd communiqué van Noord-Afrika:

„Zware bommenwerpers van de 15e Noordamerikaanse luchtmacht bombardeerden de montagefabriek voor vliegtuigen te Wiener Neustadt in Oostenrijk kort na het middaguur. Een groot aantal B-17 Vliegende Forten en B-24 Liberators maakten deel uit van de aanvallende strijdmacht. Zij vonden helder weer boven het doel en men zag de bommen ontploffen op het doel. De aanvankelijke berichten geven te kennen, dat de aanval zeer succesrijk was" (Geallieerd Hoofdkwartier in Algiers, (AP) 2.11).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 2 November zetten onze troepen in het gebied tussen de Dnjepr en Karkinitsky de achtervolging van den terugtrekkenden vijand voort. Zij veroverden in gevechten de stad Kakhovka.

Ook namen zij de districtscentra van het Nikolayev-gebied: Gorostoayevka, Kalantsjak en meer dan 70 andere plaatsen waaronder de grote dorpen Golobovkae Malaya-Kasovka, Britany, Bolsjaya-Mayaska, Malaya-Matasjka, Beloserkovka, Novo-Kiyevka, Brilovka, Pakhovka, Sovansky, Yubayevka, Tsjamburda en Karganzst.

In de Dnejpr-bocht ten Zuid-Westen van Dnjepropetrovsk veroverden onze troepen verschillende bewoonde plaatsen, waaronder Yagodny, Dubrovka, Usjny, Nikolayeva en het spoorwegstation Miloradovka.

In de richting van Krivoi Rog sloegen onze troepen alle tegenaanvallen af, welke door den vijand gedaan werden met grote strijdkrachten van voetvolk en tanks.

Hevige verliezen werden den vijand toegebracht in manschappen en materiaal.

In andere sectoren van het front heersten verkenningen en artillerie- en mortierenduels.

Op 1 November ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 82 Duitse tanks. 17 Duitse vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten of door het afweervuur". (Moskou, (AP) 2.11).

Het nieuws van vandaag.

Het Rode leger zakt langs beide oevers van de Dnjepr af naar de monding van deze rivier en sneed de weg van de nazies af, die ten Westen van Perekop vluchten met de snelle eenheden van Generaal Tolbukhins Oekraïne-leger op de hielen.

De stad Kakhovka op de Oostelijke oever van de rivier in de moddervlakten op 80 kilometer ten Oosten van Kherson werd door de Russen veroverd. Ook werden nog 70 plaatsen veroverd bij de opmars. Om Krivoi Rog zijn nog verwoede gevechten in voortgang, waarbij de Duitsers tegenaanvallen doen, die echter met grote verliezen worden afgeslagen door het Rode Leger. Het communiqué van Moskou zeide niets over een eventuele landing op de Krim en meldde van de rest van het lange front slechts verkenningen en artillerie-duels.

Het Noordamerikaanse 5e leger in Italië wringt zich door de vijandelijke bergstellingen heen tegen groepen van vijandelijk verzet. Het 8e leger vergrootte ook zijn druk op den vijand en vorderde wat tegen de krachtige weerstand van den vijand. Men wist een tweede bruggehoofd te slaan over de rivier de Trigno.

De luchtmacht bombardeerde de haven van Civitavecchia en de rangeerterreinen te Ancona en Aquila. Volgens de radio van Rome zou de stad Ancona practisch niet meer bestaan als gevolg van de Geallieerde luchtaanvallen. Het aantal slachtoffers zou in de duizenden belopen.

Van het Hoofdkwartier der Geallieerden in Algiers kwam een communiqué, dat melding maakte van een grote luchtaanval op Wiener Neustadt, waar de montagefabrieken voor vliegtuigen bestookt werden door de Vliegende Forten en Liberators.

Van verschillende zijden komen de commentaren op de resultaten van de conferentie van Moskou. De nazies noemen de overeenkomst „een document van moorddadige bedoelingen". Misschien moet dit slaan op de waarschuwing aan de Duitsers, die zich schuldig maken aan wreedheden tegen de bevolking der bezette landen, dat zij hun straf niet zullen ontgaan. Van Geallieerde zijde is het commentaar over het algemeen zeer gunstig. Slechts de Fransen zijn een weinig ontevreden. Hiernevens bespreken wij het Handvest van Moskou.

De Turkse minister van Buitenlandse Zaken Menemencioglu wil weten waar de overeenkomst Turkije raakt en is met een gehele staf en samen met den Britsen Ambassadeur in Turkije, Sir Hughe Knatchbull Hugessen, naar Cairo vertrokken om daar Anthony Eden op te vangen wanneer deze op zijn terugreis passeert.

Over de ontvangst van Prinses Juliana der Nederlanden in Suriname leze men op blz. 1.

De Eerste Steen is gelegd.

Op het fundament, dat gelegd werd in Augustus 1941 toen het Atlantisch Handvest werd opgesteld, is thans een steen geplaatst. De eerste steen. Wel niemand, ook geen der kleine natiën, zal het erg vinden, dat het de vier grote natiën zijn geweest: de Verenigde Staten, Groot Britannië, Sovjet-Rusland en China, die deze eerste steen hebben gelegd. En het inschrift dezes steens moge dan luiden, dat hij gelegd werd zoals het Moskouse Handvest zegt „voor de bevrijding der volken", „voor de bevrijding van de dreiging van aanval" en „voor een algemene internationale organisatie".

Waren het al deze grote vier, die vaderlijk zonder mandaat van de overige geallieerden deze steen legden, van verre stonden ook deze erbij: bijkans 30 in getal.

Frankrijk stond er, dat Europa geschapen heeft, beschaafd en geleid. Het was er niet vertegenwoordigd, maar het kreeg evenmin zitting in de nieuw te benoemen Adviesraad. Ook van de andere landen schijnen verschillende landen slechts dan in de Adviesraad te mogen deelnemen, wanneer hun eigen belangen besproken worden.

Ons land noemt men weliswaar niet, maar wanneer het met enkele der landen deze kant op gaat, is er geen waarborg, dat ook wij niet in de volle Raad zullen mogen deelnemen. Dat er dus onderscheid gemaakt zal worden tussen eerste rangs- en tweederangsmogendheden. Het verschil tussen grote en kleine mogendheden is een vaststaand feit, maar welke ook haar omvang zij, gelijk is de souvereiniteit. Welke ook haar inwonertal zij, gelijk is haar stemrecht. Welke ook haar aardrijkskundige ligging zij, gelijk is haar bevoegdheid ten oordeel. Welke ook haar beschavingsnorm zij, gelijk is het recht tot advies. Men heeft gesproken van het herstel van Oostenrijk, het land „dat het eerst geïnvadeerd werd". Deze laatste qualificatie zegt natuurlijk niets, want het is er slechts van afhankelijk hoever men teruggaat. Japan heeft jaren voordat Duitsland Oostenrijk naastte, andere landen geïnvadeerd en houdt die tot nu toe bezet. (Formosa 1895, Kwantoeng 1905, Sachalin 1905, Korea 1910, Mantsjoerije 1932; Sjanghai 1937; Kanton en Hankow 1938). Dat Oostenrijks herstel ter sprake is gebracht, zal ieder, die dit land kent, op prijs stellen. Dat tot nu toe nimmer met een woord van Oostenrijk gerept is en dat Oostenrijks naam plotseling opduikt bij een bespreking te Moskou wekt vermoedens. Zoals bekend heeft ook Oostenrijk een zogenaamde Vrije Oostenrijkse Regering, welke te Moskou zetelt en onder leiding staat van den voormaligen voorzitter van de Communistische Partij Oostenrijk.

Noemt men Oostenrijk, des te meer verbaast het dat het Koninkrijk Albanië niet genoemd wordt, omdat de wettige koning van dit land wel op geallieerd grondgebied woont (in Londen). Men kan over Albanië denken hoe men wil, wanneer de Verenigde Volken zich ten doel gesteld hebben alle verdrukte volken te herstellen, dan zullen zij ook Albanië moeten herstellen en het daarna, zonder zich er in te mengen, aan de Albanezen over moeten laten, welke bestuursvorm zij zullen wensen.

Dan zullen zij ook Macedonië moeten noemen, een land van 3 millioen mensen, die in alles van de hen omringende volken zijn onderscheiden, maar die niettemin in Versailles niet tot de vredestafel werden toegelaten — economisch betekenden zij niet veel en men kent de betekenis van geld in deze — en wier gebied opgedeeld werd tussen Joegoslavië, Bulgarije en Hellas. De verwikkelingen liggen voor de hand. Immers, hoe zal men thans deze landen in vooroorlogse status herstellen en tegelijkertijd de Macedonische grieven in acht nemen?

De bewoordingen van het Moskouse Handvest zijn vaag. Dat kan ook moeilijk anders, doch de algemene inhoud stemt ieder op de ganse wereld tot blijdschap en het is zeker, dat op het zo hechte fundament van het Atlantisch Handvest een eerste steen gelegd is van grote waarde. Dat wil niet zeggen — en niemand zal ons dit kwalijk nemen — dat er geen wensen overblijven. Wij hebben slechts enkele naar voren gebracht en zouden er nog de afschaffing van de geheime diplomatie aan willen toevoegen.

Het punt van de oprichting van een algemene internationale organisatie is een belangrijke wijziging, want behalve het Kerstprogramma van den Paus repte geen der vredesprogramma's in zulke scherpe bewoordingen hiervan en het Atlantische Handvest noemde het idee niet eens. Het kan niet anders of het moet hiertoe komen en nadat in Duitsland c.s. een democratisch bestuur zal zijn gevestigd — en het naziedom tot in de wortel zal zijn uitgeroeid, waarop wij blijkens hetzelfde Moskouse Handvest Goddank mogen rekenen — dan zal ook Duitsland hier moeten worden toegelaten. Een regeling als thans voor Italië getroffen is, moet te zijner tijd — maar naar onze mening veel scherper, ook voor Italië hadden wij een scherper regeling gewenst en Duitsland is dan altijd nog een graadje erger — ook voor Duitsland getroffen worden.

Een fundament is gelegd. Een eerste steen is gelegd in een stad, die niet alleen een van de schoonste, maar ook een van de voornaamste steden van Europa en dus van de wereld is. In hoeverre het communisme verbonden zal blijven met de bestuursvorm in Rusland weten wij niet, maar vast staat, dat het Russische volk nevens de onvergankelijke roem die dit volk reeds sedert het jaar 1000 voor de wereldbeschaving heeft gehad, in deze krijg nieuwe glorie bij zijn oude faam heeft verworven. Dat deze eerste steen daarom in Moskou werd gelegd stemt ons blijde. Slechts hopen wij, dat de krenking Frankrijk als grote mogendheid aangedaan, zal worden hersteld, en dat de volgende steen getuigenis zal afleggen van de gelijkberechtigdheid van 35 souvereine, elk tot volledige stem bevoegde, Verenigde Volken, krachtens wier genoegen het den overigen staten — waartoe helaas ook Venezuela behoort, dat niet eens aan de vrijheidskrijg meedoet, maar waar men toch al van gebiedsuitbreiding spreekt — geoorloofd zal worden zich bij hen te voegen.

DE LANDINGEN OP BOUGAINVILLE.

De Noordamerikaanse Secretaris van Marine Frank Knox zeide op een persconferentie, dat de landingen op Bougainville uitsluitend werden uitgevoerd door mariniers, die den vijand bij verrassing namen. Hij zeide, dat de Japanners niet voorbereid waren om in de lucht weerstand te bieden. Vóór de landingen — zo zeide hij — werden de Japanse luchtbases door bombardementen van Noordamerikaanse vliegers en grote vlooteenheden geneutraliseerd (Washington, (AP) 2.11).

DEENSE PRINS ONTSNAPT.

Zijne Hoogheid Prins Gorm van Denemarken, de 24-jarige neef van Zijne Majesteit Koning Christiaan, die op 28 Augustus de actieve opstand tegen de Duitsers leidde „is in Zweden aangekomen na uit zijn land te zijn ontsnapt met andere Deense officieren (Stockholm, (AP) 2.11).

Curaçao.

KAARTJE VAN CURAÇAO VERSCHENEN.

Op het handige formaat van ongeveer 70 bij 20 cm. is thans een kaartje van Curaçao verschenen bij de Hollandse Boekhandel, Bredestraat aan de Punt te Willemstad. Het kaartje kost 75 cents en is een herdruk van een vroeger door dezelfde boekhandel in omloop gebrachte plattegrond van het eiland. Er bestond een nijpende behoefte aan een kleine pattegrondje van ons eiland en ieder zal blij zijn, dat er weer zo iets te koop is. Sedert de eerste druk van het kaartje zijn er verschillende wegen bij gekomen en helaas heeft men deze niet bij getekend. Ook kloppen niet alle afstanden precies met de werkelijke afstanden.

Maar globaal genomen is het een enorm gemak, dat men nu een overzichtelijk kaartje van Curaçao heeft, zodat autorijders en wandelaars zich vlot kunnen oriënteren. Wij zijn den Heren Mensing dankbaar voor hun werk in dezen.

DEZE WEEK GEEN „DE WEST".

Het Surinaamse blad „De West" deelt ons mede, dat om later mede te delen redenen deze week het pakket kranten voor Curaçao niet is verzonden.

BOSCH REITZ NAAR NEW YORK.

Directeur Alfred John Bosch Reitz van de Nederlands Indische Gas-Maatschappij alhier, heeft vergezeld van zijn gade, gisteren ons staatsdeel verlaten. De Heer Bosch Reitz gaat naar New York, waarheen ook de Directeur van dezelfde Maatschappij in Suriname, de Heer Pieter Payens, is vertrokken, teneinde daar zakelijke besprekingen te voeren. Mevrouw Bosch Reitz reist voor haar gezondheid.

VERENIGINGSNIEUWS.

— K.S.C.: Rifterrein: 10 uur Kampioen Athletiekwedstrijden.
Juicio-terrein: 16 uur: D.S.C. — Republiek.
West Punt-terrein: Bekerwedstrijden tussen de clubs van Banda-Abao.

ONZE LEVENSMIDDELENPRIJZEN.

Men schrijft uit New York:
In Economische berichten van September 1943 vond ik een lijstje van kleinhandelprijzen voor levensmiddelen in Curaçao, waaruit blijkt dat het indexcijfer van September 1939 tot September 1943 gestegen is van 100 tot 193.
De overeenkomstige indexcijfers voor andere landen zijn:

1939 — 100	Verenigde Staten	
Juni 1942	129	126
Juni 1943	149	131

Gezien het feit, dat de Curaçaose prijzen voor een groot gedeelte op die in de Verenigde Staten gebaseerd zijn en dat de vervoerkosten sterk zijn gestegen, is de stijging op Curaçao, hoewel op zichzelf zeer belangrijk zijnde, m.i. niet onevenredig groot.

„DE NEDERLANDSE AANKOOP COMMISSIE".

In ons Nederlandse staatsdeel, waar Engels — en wat voor Engels!— de voertaal is, wordt de Nederlandse Aankoop Commissie in New York meestal aangeduid met haar Engelse naam de Netherlands Purchasing Commission of enpiesie, als hadden zelfs de letters geen Nederlandse naam meer. Tot nu toe merkten wij op dat in Suriname en in de Nederlandse kolonies in het buitenland deze naam steeds vertaald werd. Men gebruikte dan de Nederlandse Inkoop Commissie of de Nederlandse Aankoop Commissie. Vermoedelijk omdat wij de eerstgenoemde vertaling indertijd het eerst gezien hebben, hebben wij deze benaming immer gebruikt. Tot onze vreugde vernamen wij thans, dat genoemde commissie in onze eigen taal officieel de Nederlandse Aankoop Commissie, de N.A.C., heet. Voortaan zullen wij dus in plaats van de N.I.C. de N.A.C. schrijven.

VENEZOLAANSE JOURNALISTEN EN CURAÇAO.

Naar aanleiding van een bericht in de plaatselijke pers, waarin melding werd gemaakt van een resolutie van het Congres van Venezolaanse Journalisten te Caracas, waarin de Venezolaanse journalisten eenstemmig hat streven verwierpen om na de oorlog naasting van Aruba, Bonaire en Curaçao bij Venezuela voor te staan, heeft het Bestuur van de afdeling Curaçao van de „Nederlandse Journalisten-Kring" een brief gericht tot de journalistenorganisatie in Venezuela. Het Bestuur van de afdeling Curaçao spreekt hierin namens alle Curaçaose journalisten zijn blijdschap uit over de houding, welke de Venezolaanse vakgenoten in dit opzicht hebben aangenomen. De brief zegt, dat in deze tijd, waarin telkens gezegd wordt, dat deze oorlog niet om gebiedsuitbreiding wordt gestreden, een streven als door de Venezolaanse journalisten veroordeeld, niet eens ter sprake moest kunnen komen.

Voorts zegt de brief, dat de Curaçaose journalisten steeds alles in het werk stellen om de goede verstandhouding tussen Venezuela en Curaçao te bestendigen, om veeleer zelfs deze banden nog hechter aan te halen door nevens de mercantiele betrekkingen tussen beide landen, er telkens op te wijzen, hoe ook de culturele banden tussen deze beide landen moeten worden aangehaald.

HET TALENVRAAGSTUK.

Door een misstelling in de correctie is een gedeelte van ons stuk van gisteren onbegrijpelijke onzin geworden (blz. 2, kolom 3). Het wordt hier herplaatst:

Het Arabisch.

Door de invloed van de Islam kreeg het Arabisch wereldbetekenis en het Arabische schrift werd door andere volken overgenomen. (Invloed van de Koran).

Het feit, dat een land als Turkije het Arabisch schrift verving door het Latijnse, wijst op verlies van invloed van het Arabisch.

Daarbij komt, dat het Arabisch als voertaal waarschijnlijk niet meer dan twintig millioen mensen dient.

Wij komen dan ten slotte bij de drie grote rivalen: het Engels, Frans en Spaans.

Het Engels.

Van de levende talen staat het Engels ongetwijfeld het sterkst. Niet minder dan 240 millioen mensen spreken of verstaan deze taal, aldus „De West" (Prof. Pei berekende ± 400 millioen).

Het is de grote verdienste van Engeland gweest enz.

OOK OP SUMATRA.

Evenals in Java hebben de Japanners op Sumatra een centraal adviesllichaam in het leven geroepen. Voorlopig bestaat dit uit slechts acht leden.

BUITENLAND.

DE POSITIE DER DUITSERS OP DE KRIM.

Eddy Gilmore seint uit Moskou:
Generaal Tolbukhins, vierde Oekraïne-leger, dat met zulk een wonderbaarlijke snelheid over de Askaniya-steppen voortrukte, drong dieper de Krim binnen tegen de steeds toenemende Duitse tegenaanvallen. Met de doorbraak bij Armyansk en het afsnijden van de enige spoorweg, welke de Duitsers hadden om uit de Krim te ontvluchten, drongen de Russen met hun snelle mobiele eenheden, welke bestaan uit tanks, gemechaniseerde wagens, cavalerie en bewapende motorfietsen, vooruit in het belangrijke land van de Krim. Een andere arm van het leger van Generaal Tolbukhin, welke Perekop heeft genomen, schijnt zich voort te bewegen in de richting van Kherson. Het volgende doel van groot belang, dat Generaal Tolbukhin heeft, schijnt Dzhankov te zijn, het spoorwegknooppunt in de republiek de Krim. Van Dzhankov uit loopt een spoorlijn naar het Zuiden naar Simferopol en Sebastopol. Naar het Oosten loopt een lijn naar Feodosia en het schiereiland Kertsj. Onmiddellijk voor Tolbukhin ligt nog een andere steppe, welke zich uitbreidt door Dzhankov tot Kurman-Kemiltsji.

Men weet niet of de Duitsers zullen trachten daar op het steppenland stand te houden of zullen wachten tot zij de heuvels en valleien van Sarabuz bereiken op 70 kilometer ten Zuiden van Dzhankov.

Het Sovjet-leger heeft verwoede gevechten geleverd tegen de Duitsers bij deze heuvels, toen de nazie-horden ongeveer anderhalf jaar geleden de Krim binnenstormden. De Duitsers, die nu wanhopige pogingen doen om de verliezen zo laag mogelijk te houden en de flanken beschermen zullen waarschijnlijk trachten de Russen hier tegen te houden.

Nu de spoorwegen in handen der Russische legers zijn, is de enige uitgangsweg uit de Krim voor de Duitsers de Zwarte Zee. De voornaamste uitgangshaven zal Sebastopol zijn, doch Eupatoria aan de Westkust en Yalta aan de Zuidkust, zouden ook dienst kunnen doen. Het commando van de Russische vloot op de Zwarte Zee is zich hiervan bewust en zal zonder twijfel voorzorgsmaatregelen nemen (Moskou, (AP) 2.11).

KRIM NIET ONTRUIMD.

De Duitse radio ontkende, dat de Krim ontruimd is. De omroeper zeide: „De Duitse militaire zegsman verzekerde integendeel, dat zeer sterke Duitse troepenmachten daar gestationneerd zijn en er geen reden is om het schiereiland te ontruimen".

De Duitsers zijn van mening, dat de gevechten op de Nogaisk-steppen en nabij Krivoi Rog met elkaar in verband staan en dat het nog enige tijd zal duren alvorens conclusies kunnen worden getrokken (Londen, (AP) 2.11).

JOEGOSLAVISCH COMMUNIQUÉ.

In Montenegro zetten eenheden van het 2e corps de hevige gevechten voort tegen krachtige Duitse strijdkrachten en eenheden van het 5e corps die vechten aan de grens van Sandjak (Bosnië) en Serbië. 97 Duitsers werden gevangen en 800 Italianen, die door de Duitsers in een kamp vastgehouden werden, werden bevrijd.

In Serbië opereren eenheden van de Sjumadya-brigade met succes tegen de Tsjetniks van den Quisling Neditsj en Generaal Mihailovitsj. 24 Tsjetniks werden gedood. 20 Werden gewond en 25 werden gevangen genomen. Onder de gesneuvelden behoorde Kapitein Blazo Vuckovic, Commandant van de Tsjetnik-afdelingen.

Eenheden van het 3e corps opereren met succes op de Serajewo-Populace en Serajewo-Rogatica wegen. In het Oosten van Bosnië slaan eenheden van de 15e divisie Duitse aanvallen in de richting van Tusla af. De vijand leed hevige verliezen.

In Dalmatië worden succesrijke gevechten geleverd tegen de Duitsers. De Geallieerde luchtmacht viel de havens van Ploce en Metkovic aan, welke in Duitse handen zijn, alsook de Duitse stellingen op het schiereiland Pelyesac.

In de Croatische provincie Lika hebben succesrijke gevechten voortgang. 12 Duitsers werden gedood. In Croatië werden Duitse eenheden, die Breznica poogden te veroveren, flink afgestraft; zij moesten terugkeren naar Karlovac. De Duitsers leden hevige verliezen. In andere sectoren hadden gen grote veranderingen plaats. (Londen, (AP) 3.11).

TURKIJE'S MENEMENCIOGLU NAAR CAIRO.

De Turkse Minister van Buitenlandse Zaken Menemencioglu en de Britse Ambassadeur Knatchbull Hugessen vertrokken per trein naar Caïro om er te confereren met Anthony Eden, blijkbaar over hoe de overeenkomst van Moskou Turkije raakt.

Menemencioglu en Knatchbull Hugessen zullen per trein gaan tot Adana waar zij een vliegtuig naar Caïro zullen nemen. De Turkse Minister nam een grote staf van assistenten mee waaruit het belang blijkt, dat hij aan de bijeenkomst hecht (Ankara, (AP) 2.11).

ZAL DE KONING VAN ITALIË AFSTAND DOEN VAN DE TROON.

Richard Massock seint uit Londen:
Het aftreden van Vittorio Emanuele III wordt in Londen als een grote mogelijkheid beschouwd met het oog op Italië's ernstige politieke crisis. Deze stap scheen de enige te zijn uit de impasse, aangezien zowel Graaf Sforza als Benedetto Croce weigeren om deel uit te maken van de Badoglio-regering, tenzij de koning aftrede. En de deelneming van een of beide dezer antifascisten wordt geëist door verscheidene Italiaanse volksleiders bij de uitbreiding van de Regering.

De vraag of de monarchie zal worden afgeschaft en de republiek zal worden uitgeroepen werd niet opgeworpen bij de besprekingen, volgens berichten die in Londen ontvangen worden. Deze geven de mogelijkheid te kennen, dat Croce's voorstel van een regentschap voor den zesjarigen Prins van Napels, kleinzoon van den Koning en zoon van Umberto, aanvaardbaar zou kunnen zijn. De Italianen schenen niet erg genegen om Umberto als Koning te aanvaarden, aangezien hij als zijn vader wordt beschouwd als één die vroeger met het fascisme heeft samengewerkt.

Badoglio is reeds dagenlang bezig met pogingen om de basis van zijn regering uit te breiden, teneinde zijn verplichtingen tegenover de Geallieerde Regering na te komen. Hij staat thans onder grotere druk als gevolg van de Moskou-conferentie waar Hull, Eden en Molotov verklaarden, dat „het noodzakelijk is, dat de Italiaanse Regering democratischer zij door opneming van vertegenwoordigers uit de lagen van de Italiaanse volk, die zich altijd tegen het fascisme verzet hebben." Een commentator van het Departement van Buitenlandse Zaken in Londen zeide, dat de enige zorg van de Geallieerde Regering is: 1) de uitvoering van het verlangen dat in de verklaring van Moskou tot uiting werd gebracht; 2) de verzekering dat de nieuwe Regering aan de voorwaarden van de wapenstilstand zal voldoen.

De commentator weigerde om zijn mening te kennen te geven over de oplossing van de crisis, aangezien hij zeide, dat de Italianen zelf een uitweg zullen moeten zoeken (Londen, (AP) 2.11).

LISSABON OP ALLERZIELEN.

De stad Lissabon was in rouw gedompeld en duizenden Lissabonnezen brachten Allerzielen-dag door bij de graven van verwanten en vrienden (Lissabon, (AP) 2.11).

ALLERLAATSTE NIEUWS.

— Het Zwitserse Telegraafagentschap zeide, dat volgens de radio van Rome Ancona Dinsdagmorgen wederom is aangevallen door 40 Noordamerikaanse bommenwerpers. De radio zeide, dat de stad practisch niet meer bestaat. De radio onder Duits toezicht zeide, dat het aantal slachtoffers in de duizenden beloopt en dat vooral het havengebied ernstig getroffen werd.

— Officieel wordt medegedeeld, dat Marauders van de Noordamerikaanse luchtmacht, geëscorteerd en beschermd door Spitfires, heden de vijandelijke vliegvelden te St. André de l'Heure in Noord-Frankrijk hebben aangevallen.

— Het Duitse communiqué zeide, dat het bruggehoofd van de Russen ten Zuiden van Kertsj nog meer verkleind is.

— Het Zweedse lijnschip „Gripsholm" met 1500 personen aan boord, die gerepatrieerd worden na interneering in Japan, arriveerde heden kort na 7 uur te Port Elizabeth in Zuid-Afrika.

— De opdracht van President Roosevelt aan de stakende mijnwerkers om vandaag naar het werk terug te keren, werd algemeen in de wind geslagen over het gehele land.

— Noordamerikaanse Mitchell bommenwerpers, die de Chinese grondstrijdkrachten steunen, hebben Maandag de opslagplaatsen en rangeerterreinen te Yotsjow in het Noorden van de provincie Hunnan aangevallen. Er werden grote branden gesticht. Alle vliegtuigen keerden veilig terug.

— Het DNB zeide in een bericht uit Lissabon, dat de troepen, die onlangs voor manoeuvres werden opgeroepen, zullen worden gedemobiliseerd volgens bekendmaking van het Portugese Ministerie van Oorlog.

— Het DNB beweerde, dat Duitse lichte vlootstrijdkrachten in de afgelopen nacht 2 Britse stoomschepen met een totale scheepsruimte van 45.000 ton nabij de Zuidkust van Groot Britannië in de grond hebben geboord.

— De radio van Berlijn zeide, dat 3 Russische tanks door de defensiering rondom Krivoi Rog doorbraken en onder dekking van de mist kwamen tot in het centrum van de stad waar zij vernield werden. Men zeide, dat verschillende andere tanks zonder succes poogden om in de buitenwijken door te dringen.

Buitenland.

COMMENTAREN OP HET RESULTAAT VAN DE MOSKOU-CONFERENTIE.

Duits commentaar.

De Duitse radio deed de eerste pogingen om een straal van hoop te vinden voor de nazies in de resultaten van de Moskou-conferentie. De radio van Oslo, welke onder Duits toezicht staat, begon met te zeggen, dat het besluit van de drie mogendheden om de oorlog gezamenlijk voort te zetten, niets nieuws is en dat volgens Berlijnse kringen dit slechts ten gevolge zal hebben, dat Duitsland de oorlog zal voortzetten „met hechte vastberadenheid" tot een beslissing is geforceerd.

Nauwelijks een half uur later zeide Transocean: „Men moet uit het communiqué opmaken, dat geen militaire overeenkomst is gesloten te Moskou".

Den luisteraars de keus latend over de vraag of al dan geen militaire overeenkomst bestaat, ging [het Duitsgezinde nieuwsbureau] Transocean verder met te zeggen, dat Groot Britannië en de Verenigde Staten „Europa niet willen en niet kunnen redden van een volledig Bolsjewisme".

Doctor Siegfried Horn, diplomatiek correspondent van het DNB, zeide: „Berlijn beschouwt het communiqué van Moskou als een typisch voorbeeld hoe de realist Stalin zijn deelgenoten laat praten over zogenaamde diplomatieke overwinningen, terwijl hij zelf en zijn leger oprukken naar Europa en rekenen op het verpletterend gewicht van hun militaire machine waartegen Europa's enige bescherming de Duitse weermacht is. De Moskou-conferentie heeft gewerkt als een reusachtige berg, doch slechts het licht gegeven aan een kleine muis, welke der wereld wordt getoond als een wonder".

De Duitse politieke commentator noemde de verklaring van Moskou een „handvest van moorddadige bedoelingen". Hieraan voegde hij toe: „Doch het lot van Europa wordt beslist door Duitsland op de Europese slagvelden en niet door de Unie van Bolsjewisme en Imperialisme" (Londen, (AP) 2.11).

Chinees commentaar.

De Chinese Minister van Buitenlandse Zaken, Tze Ven Soong, gaf een verklaring uit, waarin hij de overeenkomst van Moskou over de samenwerking in en na de oorlog verwelkomde. Hij zeide, dat Hull, Eden en Molotov „misschien de tuigen zullen blijken te zijn om de droom van eeuwen nader tot verwezenlijking te brengen" (Tsjungking, (AP) 2.11).

Frans commentaar.

De bekendmakingen van Moskou werden met gemengde gevoelens en enige teleurstelling begroet door personen, die in nauw contact staan met het Franse Comité van de Nationale Bevrijding. De Franse ontevredenheid is, dat men niet vertegenwoordigd zal zijn in de commissie, welke Europese vraagstukken zal moeten oplossen en dat men slechts zitting heeft in de Middellandse Zee Commissie. Een gezaghebbende Franse ambtenaar zeide: „Wij geloven, dat een Europese regeling mogelijk zal zijn zonder dat Frankrijk geraadpleegd worde" (Algiers, (AP) 2.11).

Zweeds commentaar.

Als commentaar op de Moskou-conferentie zeide het Zweedse nieuwsblad „Tidningen": „Nooit tevoren hebben wij een communiqué gezien, dat zó oprecht en rijk in feiten is." Verder zeide het blad, dat het bewijs geleverd is, dat het asblok niet meer kan hopen op een splitsing der Geallieerden (Stockholm, (AP) 2.11).

Commentaar van New Yorkse bladen.

De „New York Times" zeide in een hoofdartikel: „De conferentie van Moskou overtreft de meest optimistische verwachtingen en moet worden geroemd als een grote overwinning voor de Verenigde Landen, welke de gelijke is van welke overwinning ook, die op het slagveld behaald werd". Het blad zeide, dat de gemaakte overeenkomsten de beginselen omvatten, welke de Verenigde Staten verkondigd hebben sedert het begin van de oorlog. „De overeenkomsten dekken vele der moeilijkste vraagstukken van Europa en de na-oorlogse wereld, behalve dat de overeenkomst duidelijk bereikt is op grond van Russische eisen voor een nieuw front."

De „Herald Tribune" zeide, dat de verklaringen „evenmin een superstaat of een imperiale overheersing van de wereld begon, doch de kans van vrede en vrijheid aan allen bieden". Het blad zeide, dat de verklaring over Italië een eind moet maken aan elke achterdocht, dat de democratieën zouden flirten met fascistische elementen of zij reactionnaire oplossingen van de Italiaanse Europese vraagstukken aanmoedigen. De deelneming van China aan de conferentie beschouwde het blad als een der meest verheugende dingen. En in het Westen behoeft niemand meer de geringste twijfel te hebben omtrent een afzonderlijke Russische vrede of te vrezen over enig imperialisme van Rusland" (New York, (AP) 2.11).

EXECUTIES IN DUITSLAND.

Een Stefani-bericht uit Berlijn deelde mede, dat Himmler zijn opgevoerde campagne voortzet tegen het défaitisme aan het thuisfront. Twee invloedrijke mannen werden op beschuldiging hiervan terechtgesteld en een derde wegens hamsteren.

De bankier Georges Miethe van Hindenburg kreeg de doodstraf omdat hij „verraderlijke défaitistische voorstellen had gedaan aan zijn personeel."

De acteur Robert Stampa, alias d'Orsay, werd beschuldigd van voortdurende activiteiten tegen de nationale defensie van het Reich. Albert Mehlhorn werd opgehangen omdat hij hamsterde in de bezette gebieden in het Oosten. (Bern, (AP) 2.11).

NIEUWE RECORD IN VLIEGTUIGENBOUW.

De oorlogsproductieraad maakte bekend, dat de productie van 8372 vliegtuigen in October een nieuw record in de vliegtuigenbouw gevestigd heeft. Het vorige record was 7612 vliegtuigen in Augustus. De Voorzitter van de Raad, Donald Nelson, zeide, dat tot het totaal het grootste aantal zware bommenwerpers behoort, dat ooit in één maand gebouwd werd. Het aantal hiervan werd niet bekendgemaakt (Washington, (AP) 2.11).

DE VERNIELING DER VIJANDELIJKE VLIEGTUIGEN.

Het maandelijks rapport van de Noordamerikaanse leger-luchtmacht maakte bekend, dat de Noordamerikaanse zware bommenwerpers in October 784 vijandelijke vliegtuigen hebben neergeschoten, behalve nog 130 die waarschijnlijk vernield werden en 347 die beschadigd werden. De Noordamerikaanse verliezen door vijandelijke actie, de verdediging op de grond inbegrepen, bedragen 176 bommenwerpers. (Londen, (AP) 2.11).

CIANO GEARRESTEERD.

De radio van de fascistische regering onder Duits toezicht bevestigde, dat Graaf Ciano werd gearresteerd en thans in de gevangenis van Verona zit. Ciano werd door de fascistische politie gezocht sedert hij onder de Badoglio-regering aan de waakzaamheid van de politie wist te ontsnappen. Vele geruchten doen in Rome de ronde, volgens welke hij om beurten in Duitsland, Spanje en Portugal zou zijn of een goed heenkomen heeft gezocht in Vaticaanstad. Een bericht uit Chiasso aan „La Suisse" van Génève zeide, dat hij in Noord-Italië gearresteerd werd en naar het Hoofdkwartier van Mussolini nabij Verona werd gebracht waar een stormachtige scène plaatsvond. De schoonzoon van den Duce, die bij de val van Mussolini zou hebben gezegd: „Nu heeft hij wat hij verdiende", werd naar de gevangenis van Verona gevoerd waar hij thans wacht op zijn berechting op beschuldiging van verraad. Het bericht van „La Suisse" zegt, dat hij waarschijnlijk gedoemd is tot sterven.

DE GEALLIEERDE VORDERING IN ITALIË.

Het Geallieerde Hoofdkwartier in Algiers maakte bekend, dat het 5e leger zijn opmars gestadig voortzet tegen groepen van vijandelijk verzet. In een sector poogden vijandelijke tanks de opmars te stuiten. Het 5e leger overkwam evenwel de Duitse bergstellingen en veroverde een punt van waar men een volledig uitzicht kreeg op de rivier de Cargliano. Pratella en Gallo werden bezet.

Het 8e leger vergrootte zijn druk langs het gehele front en maakte vordering tegen een hardnekkige vijandelijke weerstand. Men wist een tweede bruggehoofd te slaan over de rivier de Trino. Het Geallieerde geschut is actief en bombardementen werden met grote zuiverheid uitgevoerd op de vijandelijke stellingen.

Geallieerde vliegtuigen vielen de haven van Civitavecchia aan alsook de rangeerterreinen van Ancona en Aquila. Van de aanval op de Messerschmitt-fabrieken te Wiener Neustadt wordt nog gemeld, dat verkenningsfoto's tonen dat er grote schade werd aangericht. 37 Vijandelijke vliegtuigen werden vernield. Slechts 6 Geallieerde toestellen worden vermist van de operaties. (Geallieerde Hoofdkwartier in Algiers, (AP) 3.11).

CHINESE TEGENAANVAL.

Officiële berichten deelden mede, dat de Chinezen ten Westen van de Salween in de provincie Yunnan een tegenaanval hebben gedaan, welke tot resultaat had, dat „vele dorpen en stadjes heroverd werden". (Tsjungking, (AP) 2.11).

De toekomst der politieke partijen en arbeidersorganisaties.

Wij lezen in het Londense „Vrij Nederland":

Wij waren reeds voor de oorlog tot het inzicht gekomen dat de hoofdrichtingen in ons politieke leven in haar kracht tot handelen niet al te zeer belemmerd moeten worden, door de secten die naast iedere hoofdgroep ontstonden. Aan een regeringssysteem — zeker een democratisch — moet nu eenmaal de eis gesteld worden, dat er mee geregeerd kan worden. Ook zonder oorlog zouden ongetwijfeld maatregelen zijn gevolgd, tengevolge waarvan fusie van kleinere partijen noodzakelijk zou zijn, wilden zij zich in het parlement kunnen handhaven. Voor zover dergelijke partijtjes derhalve overwegend bestonden van de critiek die zij leverden op de grotere partij, waar zij het nauwst aan verwant waren, zou hun bestaan practisch ten einde lopen. Zelfs dan echter ziet men in Nederland nog 4 hoofdgroeperingen die zich t.a.v. practische vragen, op eigenaardige wijze verhouden. Ik geloof niet dat het aan twijfel onderhevig is dat deze groepen zullen herleven en bovendien komt er tenminste één partij die van geen enkel partij indeling op de oude voet wil weten. Toch is het onjuist op grond van het herleven der oude partijen te menen dat er niets veranderd is. Immers niet slechts is er veel meer onderling vertrouwen, maar bovendien ook veel meer openhartigheid. Het ontbreken van het laatste was ons juist zo noodlottig.

Vaak echter hoort men de mening dat een zodanig resultaat maar een schamele oogst zou zijn. In wezen blijven, dan toch de oude tegenstellingen gehandhaafd en meer eenheid „in politics" moet mogelijk zijn. Zij die zo spreken gaan er van uit, dat de kerken zoveer haar wezenlijke taak t.a.v. het gehele volk hervonden hebben, dat vrees voor inmenging in de politiek van de dag, gepaard met een zeker clericaal imperialisme, niet langer gevreesd behoeft te worden. Zij menen voorts dat een aantal Sociaal - Democratische doelstellingen in belangrijke mate adaequaat gebleken zijn met de economische ontwikkeling der samenleving. Daarnaast worden van katholieke zijde op Thomistische grondslag een aantal practische desiderata gesteld die voor het socialistische volksdeel geenszins verwerpelijk zijn en ook door anderen aanvaardbaar worden geacht. Over en weer was bij besprekingen de tendentie aanwezig al te specifieke stokpaardjes te laten varen of zover te verzwakken dat de ander die zou kunnen aanvaarden. Interessante en principiële punten omvattende programma's bleken gezamenlijk opgesteld te kunnen worden, op directe verwezenlijking gericht.

Het minst vaelen de Anti-Revolutionnairen in de geschetste richting, die dan ook in dit schema geacht werden de kern te zijn waaromheen de meer conservatieve en traditionele krachten zich zouden groeperen. Een andere vraag is of de Antirevolutionnairen die positie wensen te accepteren. Maar wel leeft daar het sterkst de antithese-gedachte.

Dit feit heeft voor mij de doorslag gegeven tot de conclusie dat aanvankelijk zeker de partijen zullen herleven — men wil niet a priori zijn positie opgeven. Dit neemt inmiddels niet weg dat tijdens de periode van terugkeer tot normale verhoudingen, ongetwijfeld ernstige besprekingen zullen plaats vinden, hoe een gezond staatkundig leven kan worden bereikt. Het is duidelijk dat hier niets te forceren valt, het zou juist omgekeerd effect hebben; voorts is duidelijk dat de goede geest, de goede wil en de lessen van het verleden alle hun invloed zullen doen gelden.

Een zeer vitaal punt is daarbij de vraag of op bevredigende wijze aan de krachten die thans moreel gezag hebben in Nederland, plaats toevalt. Willen de politieke partijen, met alle staatkundige waarde van die, een levende toekomst hebben dan zal het moeten gelukken, de critiek van „verpolitiekt" te zijn, te overwinnen door overtuigende gerichtheid op algemeen belang.

Op die basis kan teleurgestelde afzijdigheid en andere oorzaken tengevolge waarvan een overmaat van nietpolitiek geïnteresseerden is ontstaan, beperkt worden. Trouwens er is alle reden om aan te nemen, dat de belangstelling voor het staatkundig leven, na de oorlog toegenomen zal zijn.

Ook op het terrein van de vakbeweging is men niet tot een eenheidsorganisatie kunnen geraken, wel tot eenheid van optreden naar buiten. Zoals bekend, zijn de vakorganisaties ten enenmale vernield, hetgeen t.a.v. de zg. confessionele vakbeweging op meer demonstratieve wijze haar verloop heeft gehad dan t.a.v. het terstond door de Nazies besprongen N.V.V. Het bestaande arbeidsfront mist alles wat een vakorganisatie eigen is en zal verdwenen zijn op de dag der bevrijding.

Men ziet de toekomstige vakbeweging los van politieke groepering, een gezamenlijk hoofdbestuur met min of meer publiekrechtelijke positie. De plaatselijke afdelingen ziet men echter gesplitst in Katholiek, Christelijk [? — Protestants] en modern.

Zulks echter met ook plaatselijk gezamenlijke instanties als bv. een bureau voor arbeidsrecht, dat dan onder leiding staat van de sterkste groep ter plaatse.

Naar mij verzekerd is, zouden de plannen in deze goeddeels in het concentratiekamp uitgewerkt zijn.

Het woelt en het werkt, belangrijke beslissingen worden genomen en voorbereid, en de enige groep die hulpeloos overal buiten staat, ondanks radio, pers en bombarie, is de N.S.B.

NEDERLAND.

PRO PATRIA.

Te Brussel is de Nederlander **Adriaan Karel Moritz** door de Duitsers terecht gesteld.

BOND VAN ONZIJDIGEN ONDER LEIDING VAN HET VATICAAN?

Het Lissabonse blad „Correia Marques bepleit de stichting van een comité voor onzijdigen, wellicht onder leiding van het Vaticaan teneinde te wachten verlichting te krijgen van het lot der Nederlandse burgerbevolking onder de Duitse bezetting. Zulk een tussenkomst, meent het blad, zou wellicht nog vele levens kunnen redden.

BELOONDE HELDENMOED.

Het Britse „Distinguished Flying Cross" is — voor heldhaftig gedrag gedurende een aanval boven Timor — door den Australischen Gouverneur-Generaal Lord Gowrie persoonlijk uitgereikt aan den Nederlanden tweeden Luitenant-vlieger Cristiaan M. Fischer.

NA OORLOGS DUITSLAND.

Jhr. Michiels van Verduynen, Nederlandse Ambassadeur bij het hof van Sint Jacob, gaf in een rede te Londen, drie doeleinden aan ten opzichte van Duitsland na de oorlog: Toezicht over Duitsland gedurende een groot aantal jaren; het gebruiken van deze periode om nazisme en militairisme uit Duitsland te verdrijven; trachten Duitsland zo te maken, dat het op menselijke grondslagen kan samenwerken met beschaafde volkeren.

GRONDSTOFFEN EERDER DAN VOEDSEL.

Minister Piet Adriaan Kerstens heeft voor de Noord-Amerikaanse radio gesproken over „De zorgen van een geallieerd Minister" en wel in het bijzonder over de dringende zorg om grondstoffen bijeen te krijgen die moeten dienen bij de wederopbouw der bevrijde gebieden.

Hij onthulde onder andere, dat de Nederlandse regering te Londen onlangs van betrouwbare zijde uit tijdelijk bezet Nederland bericht had ontvangen, dat na de bevrijding machineonderdelen en tuigen nog meer nodig zouden zijn dan voedseldistributie.

Ertegen waarschuwend, dat de Duitsers socialiter, economisch en psychologisch zouden trachten de vrede te winnen als zij de oorlog verloren hebben, zeide de Heer Kerstens o.a.: „Wij moeten er alles op zetten om te voorkomen, dat wij de Duitsers in de kaart zullen spelen. De geallieerde autoriteiten hebben op het ogenblik in het hoofd. Dat het militaire oppercommando na de oorlog het steunvraagstuk voor een uiterste periode van zes maanden in handen zullen hebben. Het zou evenwel te lang zijn wanneer de bevrijde landen zes maanden zouden moeten wachten op uitrusting — en dit geldt ook voor landbouw en veeteelt. Wij zijn voor deze uitrusting geheel afhankelijk van de invoer".

Verder sprak Piet Kerstens over de massa terugkeer van Nederlanders uit Duitsland: „Wij kunnen deze niet half laten verhongeren en het maand na maand laten wachten. Het is duidelijk, dat de eerste scheepslading die naar bevrijd Nederland zal gaan voedsel voor de kinderen zal brengen, doch laat ons niet vergeten, dat wij grondstoffen nodig hebben voor onze economische machinerie, dat wij allerlei dingen nodig hebben om rijke oogsten te verkrijgen, vee en melk niet alleen voor ons eigen land doch ook voor andere landen. Wij gaan dat probleem aanpakken en oplossen. Wij hebben de schepen, wij hebben de mensen, wij hebben het geld om ons deel bij te dragen en te betalen voor wat betaald moet worden. Er is weinig tijd om te praten, wij hebben ieder uur nodig voor harder arbeid en voor het opstellen van practische plannen in goede geest van wederzijds begrip en samenwerking".

EEN DOORN IN HET VLEES.

De Britse luchtmaarschalk Sir Philip Joubert Delaferte heeft dezer dagen op een bijeenkomst in het Londense „Holland House" o.a. gesproken over het werk van het Nederlandse luchteskader, dat in Engeland is gestationeerd. Hij zeide dat deze Nederlandse vliegers zich met ere de naam „Doorn in het vlees der Duitsers" hebben verworven dat hun bekwaamheid en onverschrokken moed hun de bewondering van alle collegas hadden doen geworden.

Het Nederlandse eskader maakte ruim 4500 vlieguren per jaar en het heeft 24 vijandelijke schepen voor zijn rekening genomen.

DE NEDERLANDSE WEEK AAN LONDENS UNIVERSITEIT.

De Nederlandse week aan de Universiteit in Londen is begonnen. De eerste sprekers waren de Heren M. Sluiser en Prof. Dr. J. A. Veraart. Prof. Veraart betoogde dat het karakter van het Nederlandse volk niet kan worden begrepen zonder dat men nauwkeurig aandacht wijdt aan zijn godsdienstige denkwijze als dynamische nationale kracht. Gedurende eeuwen hebben deze haar stempel op het Nederlandse volk gedrukt en dat is zo tot heden ten dage gebleven, zonder dat de sterke verscheidenheid ook maar enigszins afbreuk doet aan de intense eenheid des volks. Later hebben de heren Mühlenfeld en Westermann gesproken, onderscheidenlijk over Suriname en Curaçao en Nederlands Oost-Indië, de Heer Adriaan Pelt en anderen.

THE FLAT LAND.

Bij Charles Scribners uitgeverij te New York is een kinderboek over Nederland verschenen. „The flat land" (het lage land).

De schrijfster is Dola de Jong, een veelzijdige Nederlandse: ballet-danseres, journaliste en ambtenares. Zij is de echtgenote van Jan Hoowij, die nu bij de Nederlandse Marine dient.

MUSSERTS WIJSHEID.

Hier volgen enige aanhalingen uit een artikel door Mussert in „Volk en Vaderland" van 24 September geschreven.

„Grote massa's Nederlanders geloven dat Engeland en Noord Amerika als bevrijders zullen komen".

„Velen verlangen naar het eind van de oorlog en van de bezetting van Duitsland".

„Onder onze tegenstanders bevinden zich vele mensen van invloed".

„Laat nu eens aannemen, zoals zovelen hopen, dat Duitsland en het Nationaal Socialisme zullen worden verslagen..."

Verder waarschuwt Mussert tegen de bondgenootschap tussen „het Communistische Rusland en een verslagen en Communistisch Duitsland".

En: „Een Duitse Sovjetregering zorgvuldig door Stalin gekozen is reeds in Moskou om zodra het nazisme de nederlaag heeft geleden het bestuur van Duitsland in handen te nemen".

Verder gewaagt Mussert in zijn artikel van „God, onze nationaal socialistische bron".

DE ACTIE BOVEN NEDERLANDS INDIE.

Het communique van generaal Mac Arthurs hoofdkwartier van Zondag deelt over de actie boven Nederlands Indië mede, dat in de buurt van Pomeela een vrachtschip tot zinken werd gebracht en tien vijandelijke vliegtuigen werden neergeschoten gedurende een gevecht van een uur. Een geallieerde bommenwerper keerde niet terug in de Warve baai, op Ceram werden een Japanse torpedojager en een transportschip aangevallen. Evenens werd Tanimbar weer hevig gebombardeerd.

„WELKOM THUIS".

Onlangs hebben wij medegedeeld, dat Luitenant-Generaal L. H. van Oyen in Australië is aangekomen. Thans wordt uit Melbourne gemeld, dat Generaal MacArthur hem begroette met de woorden: „Welkom thuis"!

De Luitenant-Generaal hield onmiddellijk een persconferentie, waarin hij onder andere zeide: „Generaal Mac Arthur is een inspiratie voor alle Nederlands Indische vliegers en voor mijn arbeid in Australië totdat ik kan terugkeren naar Java. De opleiding voor vliegers te Jackson in de Verenigde Staten van Noord-Amerika is bijna beëindigd en de escaders, die zich daar nog bevinden, zullen spoedig gereed zijn om van Australië uit de strijd met den vijand aan te binden en om ons mede te helpen terug veroveren."

Van Oyens nieuw Commando zal staan boven de gecombineerde Nederlandse land-, zee en luchtstrijdkrachten in Australië, die tot nu toe onder het commando van Schout bij Nacht P. Koenraad stonden. Men hoopt dat meer zware bommenwerpers van het Nederlandse luchtwapen zullen aankomen.

Het commando van Generaal van Oyen wordt gecombineerd met dat van Generaal Mac Arthur. Men zal voortgaan met de oefening van Javaanse strijdkrachten in Australië, die eventueel ook als gidsen voor Amerikaans-Australische troepen zullen kunnen dienen en voor verbindingswerk, wanneer de tijd voor Java's herovering is aangebroken.

[Het „Welkom thuis" van MacArthur tegen een Nederlander, die in Australië aankomt, zou te vergelijken zijn met een soortgelijke begroeting van MacArthur als hij bijvoorbeeld op een basis van de Salomonseilanden aankomt. — Red.]

ONZE VLIEGERS, JONGENS VAN JAN DE WIT.

Dat moed noch kunde aan onze vliegers ontbreken, is sinds lang bekend, maar twee feiten van recente datum mogen dit feit toch nog eens belichten.

Harer Majesteits Ambassadeur te Washington deed onlangs op Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao dringend beroep, binnen een zeer korte tijdverloop een deel van de bemanning van een Nederlands handelsschip van Paramaribo naar New-York te brengen. Het was gemakkelijker gevraagd dan gedaan, maar het lukte.

De Gouverneur militairiseerde een Lodestar en zette er enige mannen van de Indische luchtmacht op, die hier op bezoek waren. Deze jongelui stegen 's ochtends op, landden dezelfde dag in Paramaribo, pikten daar hun passagiers op en... vlogen terstond terug om 's nachts hier weer op het vliegveld te staan. Met een nieuwe machine hadden zij zonder een tussenlanding op heen- en terugreis, maar eveneens de nachtluchtlijn Paramaribo-Curaçao geopend.

En andere in Amerika gestationeerde vliegers van de Indische luchtmacht zorgden dat de zeelui keurig op tijd hun boot bereikten.

Ook oorlogsinspanning, al wordt er geen ophef van gemaakt.

Dezer dagen moest een der K.L.M.-vliegtuigen uit Curaçao onderweg op Jamaica een noodlanding maken. Het landingstoestel werkte niet; het dalen kon dus levensgevaarlijk zijn voor het met passagiers gevulde vliegtuig.

De jonge piloot, W. C. J. Versteegh, die blijkbaar het goede aartje van zijn vaartje heeft, bijgestaan door den marconist H. Buytendyk en den mecanicien W. van Bennekom, hield zowel positieven als zenuwen van zichzelf als van alle opvarenden bij elkaar. Dat is niet zo weinig, als men denkt, dat deze kranige knaap vier uur cirkelde, aleer hij het uiterste — een buiklanding — te baat nam.

Hij redde zijn vliegtuig grotendeels en alle passagiers, van wie een der aanwezige Engelse officieren zei: Liever nog een keertje gestorven, dan dit eens herhalen".

Ook dit is oorlogsinspanning, al is het geen direct vechten. Ook dit is hoog houden van de Nederlandse naam.

In beide gevallen heeft de Gouverneur de piloten bij zich verzocht en hun met hun kameraden hartelijk dank gezegd voor hun wakker werk.

Inzake de noodlanding op Jamaica dient nog biezonder dank gebracht aan onze Noordamerikaanse vrienden daar. Zij stonden bij de landing met asbestpakken en brandweer klaar als er eens brand mocht ontstaan. Hun dokters en verpleegsters hebben op uitstekende wijze direct de zorg voor de passagiers op zich genomen en tevens werd voor verder vervoer zorg dragen.

Ook heeft Zijne Excellentie de Gouverneur een woord van warme dank doen toekomen.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen van „De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD UITSLAGEN

Van Zaterdag, 30 October 1943 ten bate van het Tsjechoslowaaksche Roode Kruis.

S.U.B.T. 1 — Independiente 1 3—1
J. Curaçao 1 — Jong Holl. 1 1—1
(Jong Holland wint door loting).

Van Zondaf, 31 October 1943: finale S.U.B.T. 1 — Jong Holland 1 3—0

Competitie:

Reserve-B-Klasse Caribe 2 — Independiente 3 4—
Veendam 2 — Be Quick 2 5—

WEDSTRIJDPROGRAMMA. STADION.

COMPETITIE A-KLASSE.

Zondag, 7 Nov. 1943: Atlanta 1 — Transvaal 1 (Van Rosberg)
Zondag, 14 November 1943: (geen wedstrijd in het Stadion)
Zondag, 21 November 1943: Independiente 1 — Jong Curaçao 1 (Brakke)
Zaterdag, 13 November 1943: Atlanta 1 — Jong Holland 1 (wedstrijd te eigen bate)

COMPETITIE B-KLASSE.

Zondag 7 Nov. 1943: Caribe 1 — D.T.S. 1 **(gaat niet door)**

Zondag, 28 November 1943: KNOCK-OUT WEDSTRIJDEN VOOR ALLE B-KLASSERS, aanvang des morgens om 10 uur. Speeltijd der voorwedstrijden 40 minuten; finale om 2.50 uur, speeltijd 60 minuten. Verder zal om 4 uur worden gespeeld; wedstrijd CUR. ELFTAL 1931 — SUR. NED. ELFTAL. Aanvang 4 uur. Verdere gegevens zullen zoo spoedig mogelijk bekendgemaakt worden. De netto-opbrengst van dezen dag zal verdeeld worden onder de B-Klassers.

COMPETITIE RESERVE-A-KLASSE.

Zondag, 21 Nov. 1943: Atlanta 2 — S.U.B.T. 2.
(gaat op verzoek van de S.V. „Atlanta" niet door).

MUNDO NOBO.

Zondag 7 Nov. 1943: **Reserve-A-kl.** S.U.B.T. 2 — Jong Holland 2 (Brakke)
Zondag 14 Nov. 1943. B-klasse: Caribe 1 — D.T.S 1 (Viejou)
Zondag 21 Nov. 1943. Caribe 1 — Be Quick 1 (Willems)
Zondag 7 Nov. 1943: **Reserve B-kl.** Veendam 2 — Jong Curaçao 3.
Zondag 14 Nov. 1943. Independiente 3 — Be Quick 2
Zondag 21 Nov. 1943. Jong Curaçao 3 — D.T.S. 2
De wedstrijden Veendam 2 — Jong Curaçao 3; Independiente 3 — Be Quick 2 en Jong Curaçao 3 — D.T.S. 2 gaat niet door.
Zondag 7 Nov. 1943: **Juniores** Jong Holland — S.U.B.T. (Ercol)
(De resteerende 33 minuten) beginstand 2—0 voor Jong Holland.
Zondag 14 Nov. 1943: Caribe — Jong Holland (Willems)

SCHERPENHEUVEL.

Zondag 7 Nov. 1943: **Juniores** Scherpenheuvel — Independiente (gaat **niet** door)
Zondag 14 Nov. 1943: **Reserve A-Kl.** Be Quick 1 — Scherpenheuvel 1 (Manuel)

Aanvang der wedstrijden: voor de juniores des morgens om 10 uur.
voor de A-Klasse, Reserve-A-Klasse, B-Klasse en Reserve-B-Klasse om 4 uur precies.

Het Bondbestuur deelt het volgende mede:

Mede op verzoek van diverse vereenigingen zullen **geen** wedstrijden meer worden gespeeld des Zondags, 2,15 uur n.m., zulks in verband met de warmte.

Aan **alle** vereenigingen, die aan de competitie deelnemen, wordt het verzoek gericht **per omgaande** mede te deelen, of zij bereid zijn resp. of het mogelijk is voor hun spelers, ook op Zaterdag-middag, om 4 uur n.m. te spelen. Voor het spelen op Zaterdag-middag komen in aanmerking de Reserve-A-Klasse, B-Klasse en Reserve-B-Klasse. De wedstrijden voor de A-Klasse worden alleen op Zondag-mid-dag, om 4 uur, gespeeld.

Inschrijvingen: C. Bito en R. Jansen als gewone leden bij S.V. „Be Quick".

Naamsverandering: S. IJzen in S. V. Eisden van de S.V. „Be Quick".

Het Bestuur van de S.V. „Atlanta" is thans als volgt samengesteld:

B. E. Maria	Voorzitter	Kleine Berg
W. H. M. Schotborgh	Vice-Voorzitter	Oranjestraat 196
J. F. A. Peuckert Jr.	Secretaris	P.O. Box 69
M. E. Clara	Penningmeester	Dominguito

Rectificatie: in de Amigoe van Woensdag, 20 October 1943 werd vermeld:

De vereniging „Independiente" is beboet met ƒ 1,— ingevolge art. 32, derde lid van het Huishoudelijk Reglement (wedstrijd Subt Jrs. — Independiente Jrs. ingevolge artikel 18 (R.C.W.) inzake bovenstaande wedstrijd hetgeen moet zijn:

De vereniging „Independiente" is beboet met ƒ 1,— ingevolge art. 32, derde lid van het Huishoudelijk Regle-ment (wedstrijd Subt Jrs. — Independiente Jrs. van 17.10.43). Verder een boete van ƒ 0,50 aan de vereeniging „Independiente" ingevolge art. 18 (R.C.W.) inzake bovenstaande wedstrijd.

Verkozen: Tot bestuurslid van den C.V.B. de heer G. Martijn.

De vereniging „Independiente" heeft medegedeeld haar juniores-elftal te moeten terugtrekken uit de competitie.

In de Halfjaarlijksche Algemeene Ledenvergadering van j.l. Donderdag, 28 October 1943 is besloten, dat de **A-Klasse** een **enkele** competitie zal spelen. De overige Klassen spelen een **dubbele** competitie.

Attentie Heeren Scheidsrechters: Donderdag, 11 November 1943, des avonds om 8 uur precies, bijeenkomst van SCHEIDSRECHTERS in het R.K. Zeemanshuis, Klipstraat 49.

Wedstrijdformulieren, **ELFTALOPOPGAVEN,** alsmede mededeelingen omtrent mutaties in de ledenlijsten te adresseeren aan den Heer J. C. Viejou, Johan van Walbeeckplein 15.

Inzake de ELFTALOPGAVEN wordt nog speciaal verwezen naar art. 8, lid 3 van het Reglement Competitie-wedstrijden. De vereenigingen worden verzocht hieraan gevolg te geven, aangezien anders art. 8, lid 5, van toepassing is.

HET BESTUUR.